

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

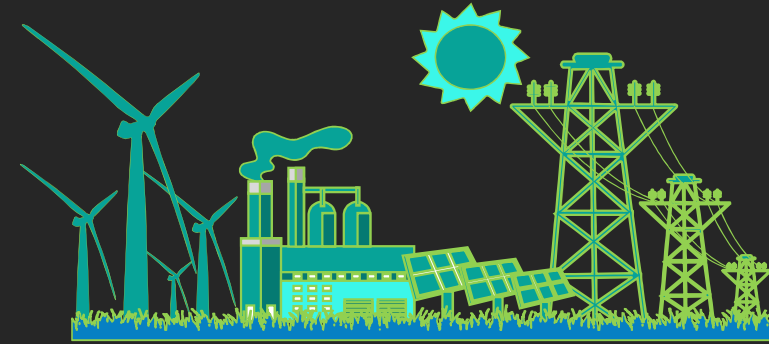
YEŞİL DÖNÜŞÜMÜN FİNANSMANI

Fırsatlar ve Zorluklar

Yeşil Finansman

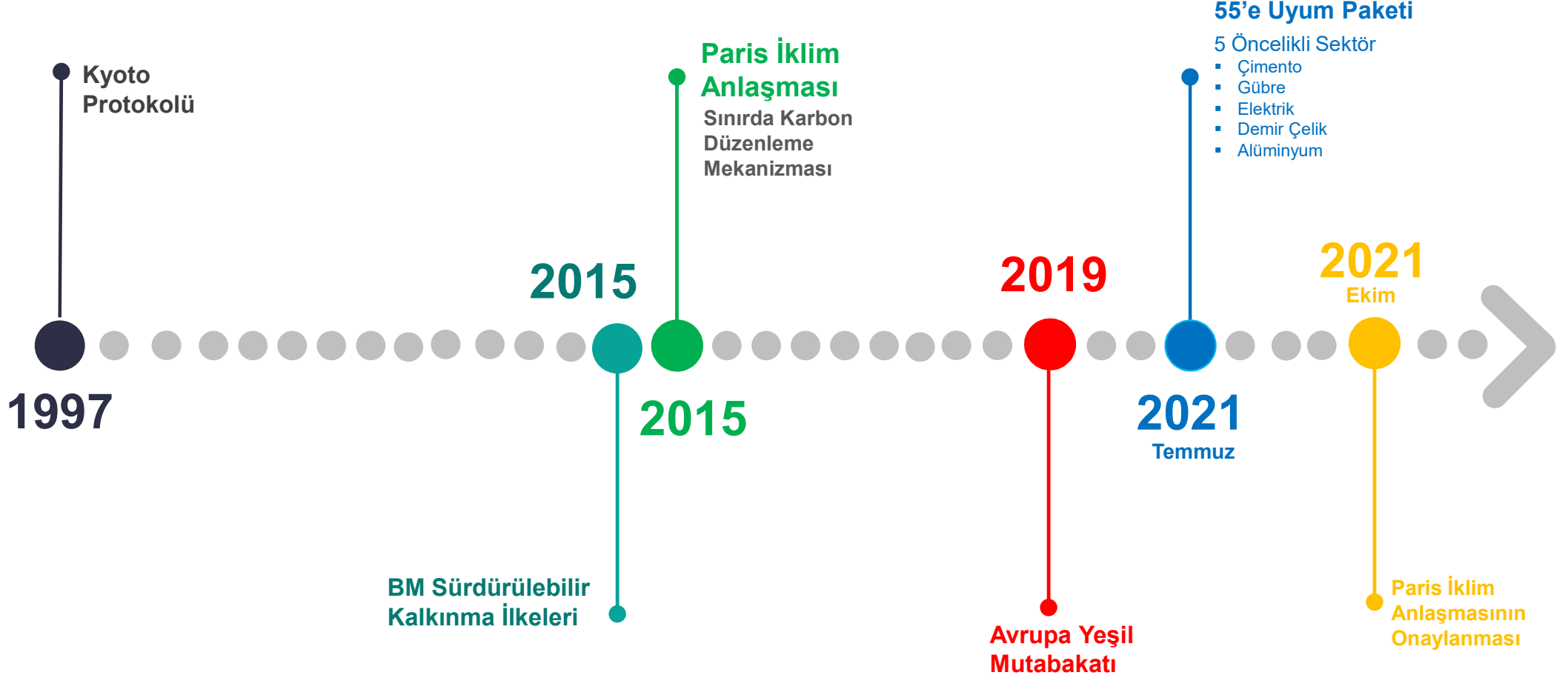
İklim değışikliğı başta olmak üzere, çevre ile ilgili sorunların çözümüne yönelik faaliyetlerin finansmanı.

YEŞİL EKONOMİK DÖNÜŞÜM ?

- Endüstrileşme
- Liberal-kapitalist üretim tarzının Yaygınlaşması
- Nüfus artışı
- Tüketim ekonomisi
- Sera gazı emisyonu artışı
- Küresel ısınma
- İklim krizi

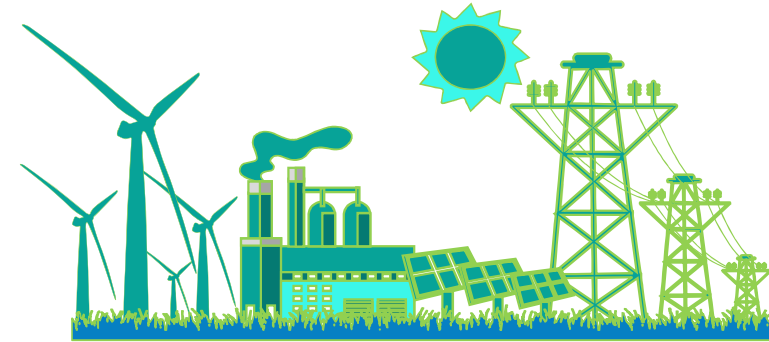
TARİHSEL GELİŞİM

AMAÇ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ÇEVRE SORUNLARI İLE MÜCADELE

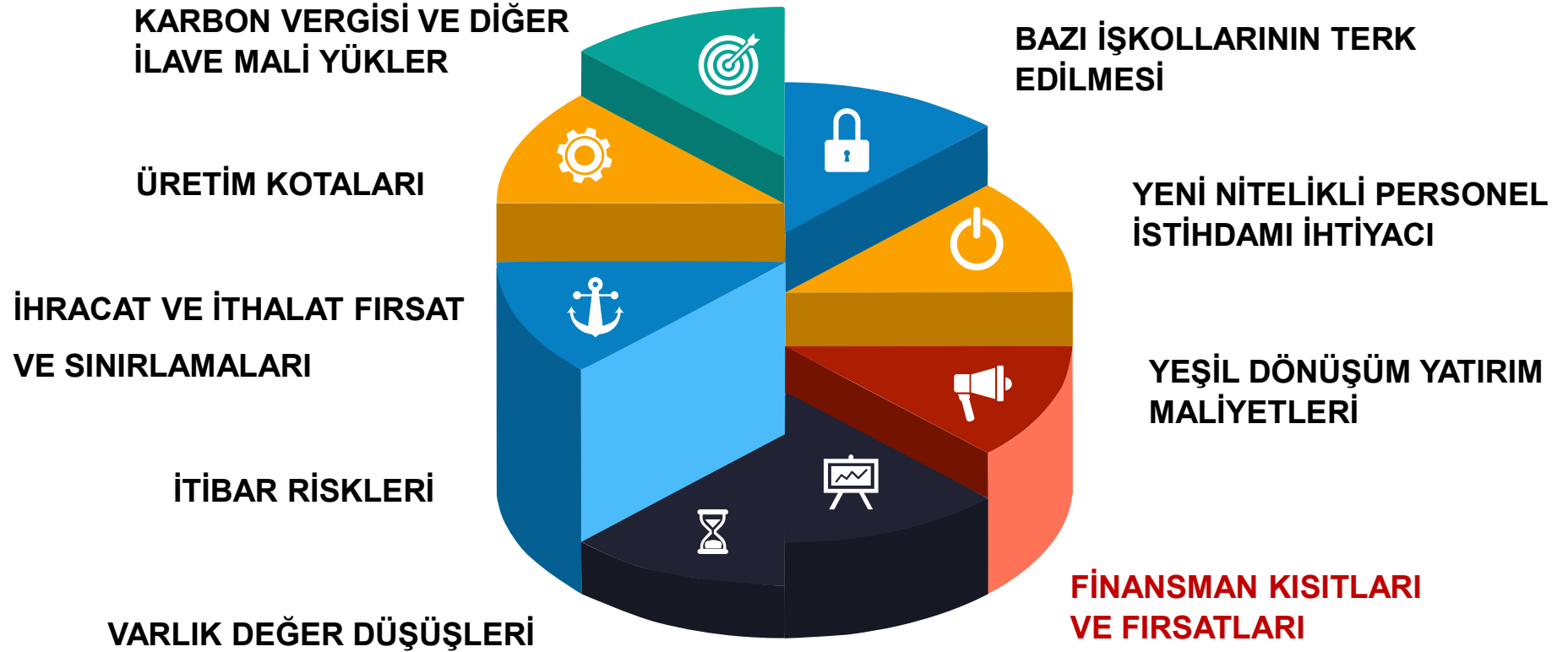
- Enerji verimliliğinin arttırılması
- Biyo-çeşitliliğin ve temiz su kaynaklarının korunması
- Karbon yutak alanlarının geliştirilmesi
- Kirliliğin önlenmesi ve toksik atıklardan arındırılmış çevre oluşturulması
- Kentsel sürdürülebilirliğin geliştirilmesi
- **EKONOMİNİN DE-KARBONİZASYONU**

ÜRETİM SÜREÇLERİNİN DE-KARBONİZASYONU

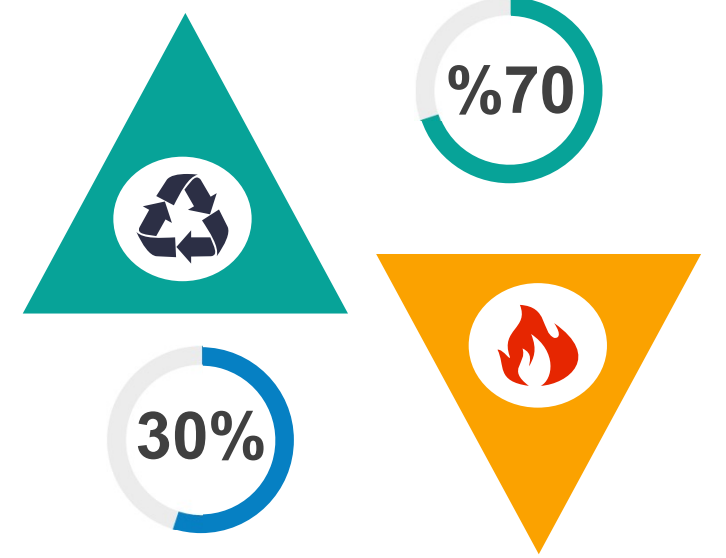

YEŞİL DÖNÜŞÜM NE GETİRECEK?

Yeşil Finansın Fonksiyonu

- Reel sektörü yeşil dönüşüme zorlamak
- Yeşil ekonomik dönüşüm için finansal kaynak sağlamak

Yeşil Finansman Kaynakları

Bankalar ve Diğer Finansal Kuruluşlar

Yeşil Sermaye Piyasası Araçları

Kamu Kaynaklı Krediler ve Hibeler

Avrupa Birliği Fonları (IPA, Horizon, EIC, ...)

Uluslararası Kalkınma Kuruluşları (EBRD, EIB, IFC, AFD)

Uluslararası Piyasalar (Kurumsal Yatırımcılar)

Yeşil Finans Gereksinimleri

01

MEVZUAT ALTYAPISI

02

TAKSONOMİ

03

ÖLÇÜM, DOĞRULAMA VE RAPORLAMA

04

RİSK YÖNETİMİ

05

VERİ

1- MEVZUAT ALTYAPISI

- ▶ 2020 - SPK - “Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi”
- ▶ 2021 - BDDK - “Kredi Tahsis ve İzleme Süreçlerine İlişkin Rehber”
- ▶ 2021 – Hazine ve Maliye Bakanlığı - “Sürdürülebilir Finansman Çerçeve Dokümanı”
- ▶ 2021 – SPK - “Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi”

2-TAKSONOMİ

Taksonomi

Finansal yatırımların yeşil faaliyetlere yönlendirilmesi için hazırlanan bir sınıflama sistematığı.

AB Taksonomisi

- Haziran 2022'de kabul edildi.
- Teknik doküman hazırlıkları devam ediyor.
- 2023 yılında yürürlüğe girmesi bekleniyor.

Taksonomi Tartışmaları

- Doğal gaz ve nükleer enerji

Ulusal Taksonomi

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı sorumluluğunda
- 2023 yılının son çeyreğinde tamamlanması öngörülüyor.

AB Taksonomisi Sorunlu Yönler

- Tüm ekonomik faaliyet alanlarını kapsamıyor
- İkili sistem: yeşil olmayan faaliyetleri riskliliğe göre sınıflanmıyor

3- ÖLÇÜM, DOĞRULAMA VE RAPORLAMA

4- Risk Yönetimi

► ÖNEMİ

Finansal kuruluşları yeşil faaliyetlere yönlendiren bir araç.

► BASEL KOMİTENİN YAKLAŞIMI

Yeşil Destek Oranı → Yeşil Varlık Oranı

► OTORİTELERDEN BEKLENTİLER

İklimle bağlantılı finansal risklerin ölçümü, analizi ve yönetimi için;

- Risk yönetimi çerçevesi oluşturmak
- Veri açıklığını tespit etmek ve gidermek
- Finansal kuruluşların risk değerlendirmesinde uygulamak.

Kavramsal Çerçeve

İKLİMLE (DOĞA İLE) BAĞLANTILI FİNANSAL RİSKLER

1

TANIMLAMA

Geçiş Riskleri

Fiziksel Riskler

2

SAYISALLAŞTIRMA

SKDM vb. Etkisi

İklim Değişikliği Etkisi

3

ANALİZ (Tahmin)

SENARYO ANALİZLERİ

4

RİSK AZALTIMI

Stres Testleri

Olası Kayıp ve Zararlar

Çeşitlendirme

Sigorta

Rezerv Tutma

Fiziksel Riskler: İklim değışikliğı ve bundan kaynaklanan aşırı doğa olayları nedeniyle kaynaklanan ekonomik maliyet veya mali kayıplar (akut riskler, kronik riskler ve dolaylı etkiler).

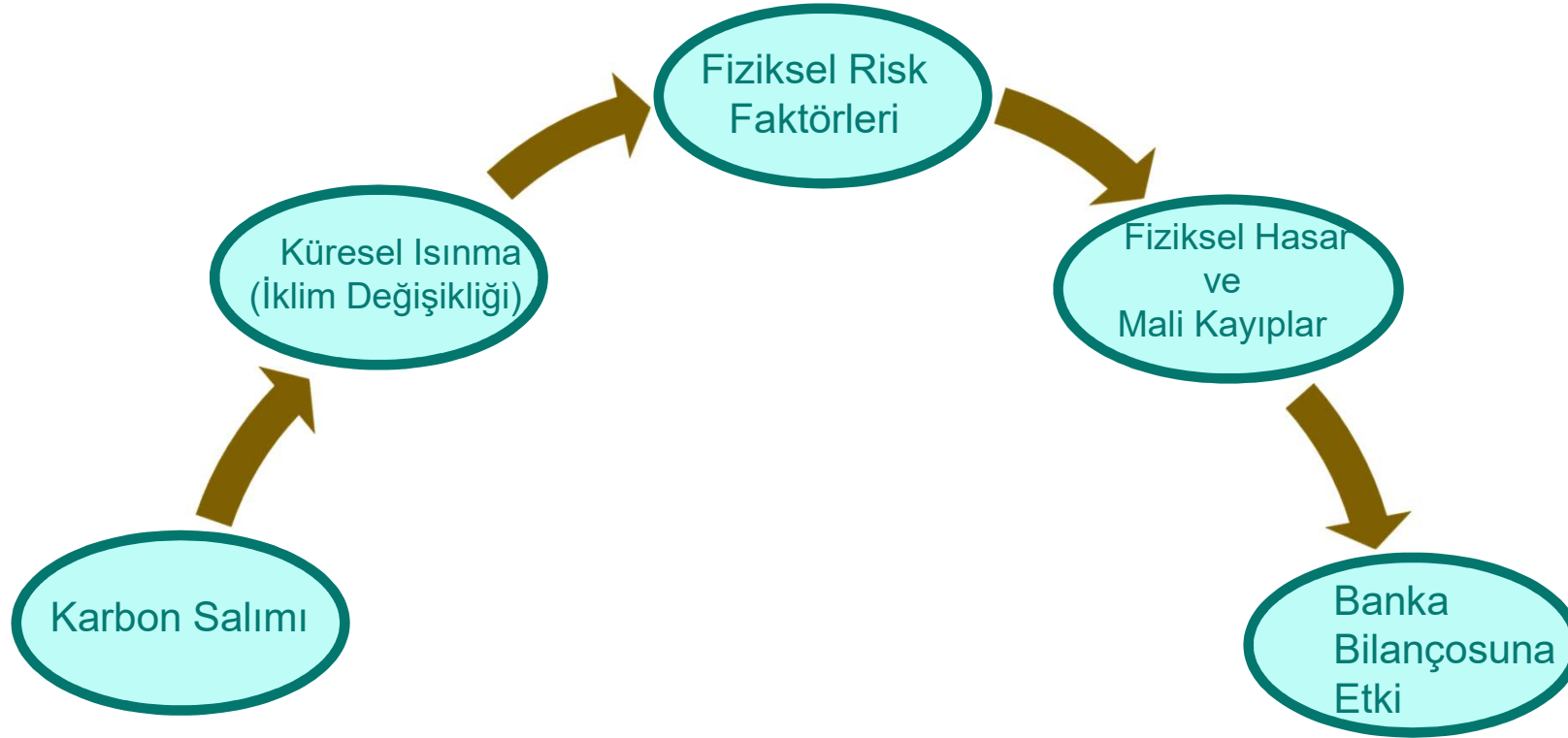
Fiziksel Risk Faktörleri (Drivers): Genel ekonomi ve finansal sektör üzerinde fiziksel risklere ve mali zararlara yol açan sel, dolu gibi iklim değışikliğı olaylarıdır.

Geçiş Riskleri: Düşük karbonlu ekonomiye uyum süreciyle ilgili kayıp ve zarar olasılığı.

Geçiş Risk Faktörleri: Düşük karbonlu ekonomiye geçişle ilgili kamu politikaları, mevzuat ve düzenlemelerdeki değışiklikleri, teknolojideki değışiklikleri ve pazar ve müşteri duyarlılığındaki değışiklikleri içerir.

Aktarım Mekanizması: Fiziksel ve geçiş risklerinin, bunlara maruz tarafların faaliyetleri aracılığıyla bankaları doğrudan veya dolaylı olarak etkilemesine ilişkin süreç.

Fiziksel Risk Aktarım Mekanizması

5- Veri

Taksonomi

Karbon emisyon değerleri
(işletme bazında)

İklim Verileri (İl bazında -
sıcaklık ve aşırı hava
olayları)

Geçiş riskleri için ticari kayıp verileri
(faaliyet alanlarına göre)

Finansal kayıp verileri (faaliyet alanı
ve bölgelere göre)

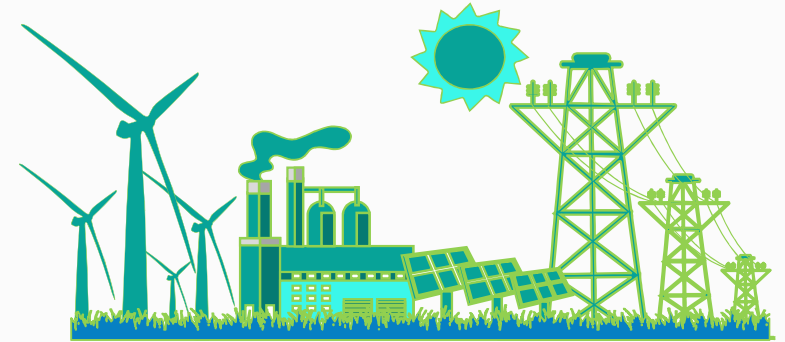
ATILAN ADIMLAR

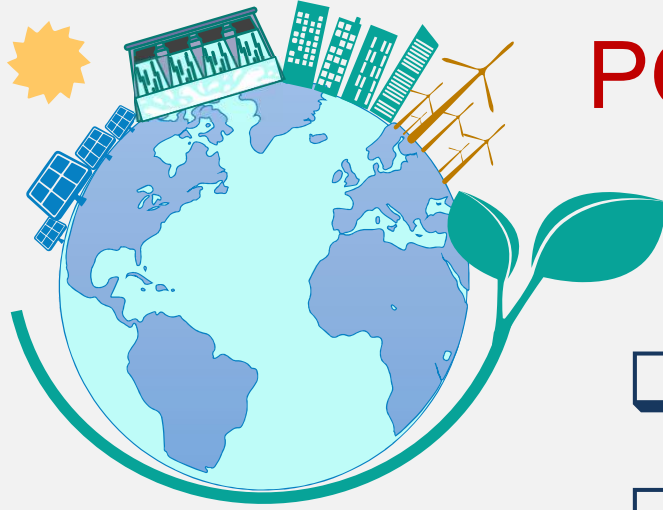
- Bankacılık Sektörü İçin Sürdürülebilirlik Kılavuzu” (2014-2021) **TBB**
- IFC Sürdürülebilir Bankacılık Ağı (SBFN) üyeliği (2015) **BDDK**
- “Global Compact Türkiye Sürdürülebilir Finansman Bildirgesi” **UN Global Compact üyesi sekiz banka:** (2017)
- Türk Bankacılık Sektörü Sürdürülebilirlik Araştırması (2018) **BDDK**
- Enerji Performansı Yüksek Konut Finansmanının Artırılması (2019) **BDDK**
- Basel Bankacılık Denetim Komitesi “İklimle Bağlantılı Finansal Riskler Görev Gücü” (TCFR) üyeliği (2020) **BDDK**
- Kredi Tahsis ve İzleme Süreçlerine İlişkin Rehber (2021) **BDDK**
- Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2021) **BDDK**
- Sürdürülebilir Bankacılık Çalışma Grupları (2021) **BDDK-TBB**

TÜRKİYE'DE YEŞİL FİNANSIN DURUMU

- Tüm alanlardaki çalışmalar başlangıç aşamasında
- Yeşil kredi ve sermaye piyasası araçları ile sağlanan kaynak kısıtlı miktarda
- Güçlü bir istek ve hızlı bir gelişim mevcut.
- En önemli engel makroekonomik koşullar.

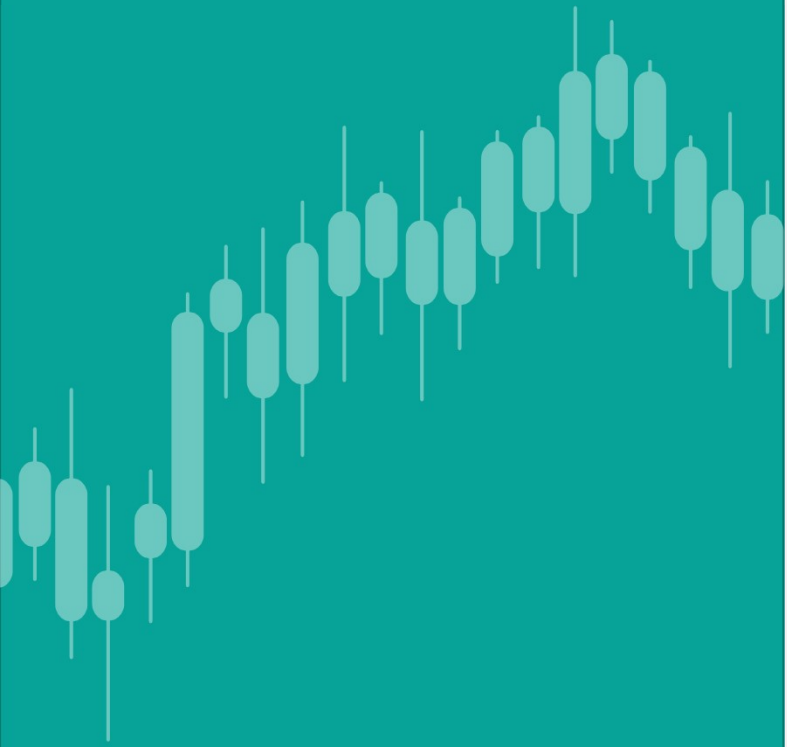

POTANSİYEL ZORLUKLAR

Sıfır karbon ekonomisine doğru;

- ☐ Yeşil Enflasyon
- ☐ Ekonomik aktivitede küresel yavaşlama
- ☐ Kendi kendine yeterlilik
- ☐ Planlı ekonomi
- ☐ Finansal akışların önce hızlanması sonra yavaşlaması

AVANTAJLAR

YENİLENEBİLİR ENERJİ POTANSİYELİ

- Coğrafi olarak güçlü yenilenebilir enerji kaynağı
- Artan oranda güneş ve rüzgar enerjisi yatırımı (%68)
- Yerinde üretimin ve yerliliğin yaygınlaşması

STRATEJİK KONUM

- AB pazarına yakınlık
- Doğal gaz hattı güzergahında bulunma

DİNAMİK REEL SEKTÖR YAPISI

- KOBİ'lere dayalı ekonomi
- İyi dağıtılmış sektörel yapı

BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN ETKİSİ

- Etkin dönüştürme gücü
- Yüksek uyum kapasitesi
- Hazırlıklı ve istekli bir sektör

Yol Haritaları

YEŞİL MUTABAKAT EYLEM PLANI

- ☐ BDDK Sürdürülebilir Bankacılık Strateji Belgesi
- ☐ SPK Yeşil Finansal Yatırım Araçları Rehberi
- ☐ HMB Sürdürülebilir Finansman Çerçeve Dokümanı
- ☐ Finans Ofisi Yeşil Sukuk Rehberi

İKLİM ŞURASI

- ☐ Ulusal yeşil finans strateji belgesi hazırlanması
- ☐ Çalışma gruplarının oluşturulması
- ☐ Ulusal taksonomi hazırlanması
- ☐ Veri paylaşımı için bir platform kurulması
- ☐ Yeşil finansman teşvikleri için rehber hazırlanması

NELER YAPILMALI?

YEŞİL MUTABAKAT EYLEM PLANI & İKLİM ŞURASI

A

SEKTÖRLER VE KURUMLAR ARASI EŞGÜDÜM SAĞLANMALI

B

SEKTÖR BAZINDA DETAYLI PLANLAR HAZIRLANMALI

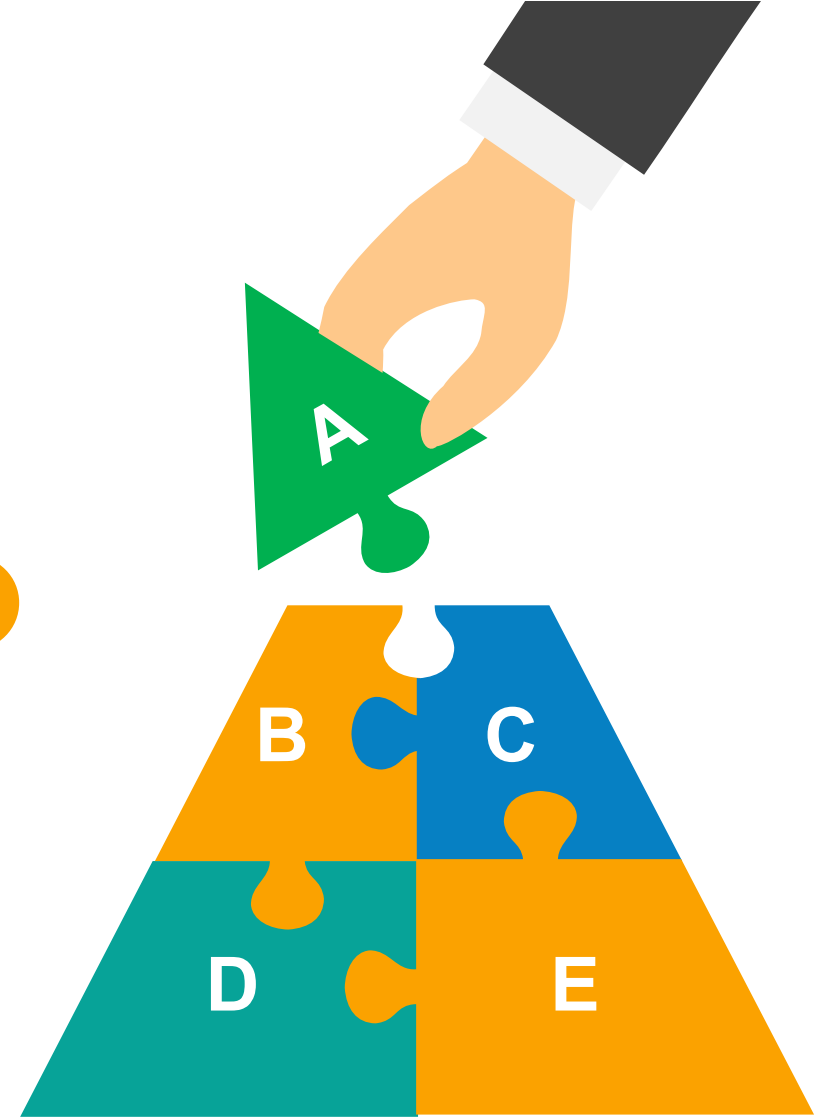
C

REEL SEKTÖR FARKINDALIĞI ARTTIRILMALI

D

YEŞİL DÖNÜŞÜM FİNANSAL PLANI
HAZIRLANMALI

E

YEŞİL FİNANSMAN TEŞVİKLERİ

- ❑ Karbon emisyon azaltımına göre farklılaştırma
- ❑ Teşvikin kamuya maliyetinin düşük tutulması
- ❑ Piyasa mekanizmasını bozmama
- ❑ Servet transferine neden olmama

SONUÇ

- Yeşil finansal faaliyetler tanımlanmalı (taksonomi oluşturulması)
- İklimle bağlantılı finansal riskler etkin bir şekilde yönetilmeli
- Finansal sektörün iklim değişikliği ile mücadelesi konusunda itibar tesis edilmeli
- Yeşil yatırımların arttırılması için yurtiçi ve yurtdışı yatırımcıların güveni sağlanmalı

TEŞEKKÜRLER

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu